

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี และ 2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร จำแนกตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ครู และนักเรียน ในโรงเรียนที่มีพระภิกษุสามเณร ในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร ไปทำหน้าที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 12 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 373 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับครูและนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และ 0.87 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหา ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรในสังกัดวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของพระภิกษุสามเณรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพของผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน ของพระภิกษุสามเณรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพของผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านบรรยากาศในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนแต่ละด้านพบว่า 1) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมน้อยเกินไป และระยะเวลาการสอนมีน้อย 2) ขาดความสามารถในการเตรียมและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และขาดการแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม 3) เน้นการสอนแบบบรรยาย จัดกิจกรรมที่ไม่ดึงดูดใจผู้เรียน 4) บรรยายเนื้อหาตามหนังสือ สื่อไม่ทันสมัย ไม่น่าสนใจ 5) ไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนทำให้การเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ 6) การจัดมุมหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนามีน้อยเกินไป 7) การติดตามหรือวัดผลมีน้อย ขาดการประเมินตามสภาพจริง และการวัดจากแฟ้มสะสมผลงาน และ 8) ผู้สอนมาสายหรือมาไม่สม่ำเสมอ วางตัวไม่เหมาะสม ใช้เสียงเบาเกินไป

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนา จำแนกตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน พบว่า แยกตามองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนแตกต่างกัน 7 ด้าน ยกเว้นด้านบรรยากาศในชั้นเรียนที่ไม่แตกต่างกัน และในภาพรวมทั้ง 8 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The objectives of this research were to 1) study the efficiency in teaching Buddhism subject of the Buddhist Monks and Novices under Wat Phra Phutthabat Rachaworamahaviharn, Phra Phutthabat District, Saraburi Province, and 2) compare the aforementioned efficiency of teaching when the sample was classified by teacher's and student's opinion. The sample drawn using Yamane Formula was comprised of 373 teachers and students from 12 schools which monks and novices under Wat Phra Phutthabat Rachaworamahaviharn taught Buddhism subject. The instrument used in this research was a questionnaire for teachers and students with reliabilities of 0.84 and 0.87, respectively. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The findings showed that

1. the teaching efficiency were as follows:

1.1 in overall, teachers' opinion on the teaching efficiency of monks and novices was rated at a high level. When considering each individual aspect, the researcher found that the monk and novice teacher's personality was rated at the highest level. Nevertheless, their educational evaluation was rated at the lowest level.

1.2 in overall, students' opinion on the aforementioned efficiency of monks and novices was rated at a high level. Considering each individual characteristic, the researcher found that personality was rated at the highest level; however, the atmosphere in the classroom was rated at the lowest level.

1.3 there were some teaching problems found. Those problems were that students had too less opportunity to participate in the classroom; in addition, the teaching period was not enough. Another problem was the monk and novice teachers were not able to prepare learning plans and lacked of the advice to find additional resources. They also taught using lecturing method which had no activities, out of date and uninteresting media to motivate students to study. In addition, they could not control the whole classroom. There was not enough space for Buddhism books. The monks and novices had a little following and measurement. The evaluation was not based on real situation, but on the students' portfolios. Monks and novices did not come on time, have proper manner, and speak loudly enough.

2. comparing the efficiency of teaching in 8 aspects, the researcher found that, in overall, teachers and students had the same opinion on all aspects at a significance level of .05. Nevertheless, considering each individual aspect, the researcher found that teachers and students had the same opinion on 7 aspects, except on the classroom atmosphere.